

Kovács Géza

Az igehirdetésről

Az igehirdetés meghatározása

A keresztény gyülekezetek szolgálatának legfontosabb területe az ige, az evangélium hirdetése. Templomokban, házaknál vagy bárhol, nagy tömegben vagy kis csoportokban azért jönnek össze Istenben hívő vagy őt kereső emberek, hogy meghallgassák az igehirdetést. A templomi (imaházi) istentisztelet része az ima, az éneklés, a közösséggyakorlás is, de minden alkalom legfontosabb területe az igehirdetés. Hitünk forrása a Szentírás, az igehirdetés pedig a Szentírás szövegének, a benne megszólaló Isten üzentének, tanításának átadása, továbbítása, vagyis a hirdetése. Az ige üzenete szüli és támasztja a hitet és hit által a felülről való életet. Mert „A hit hallásból van, a hallás pedig a Krisztus beszéde által” – írja a Római levél (10,17).

Jézus Krisztus is azt mondja, hogy az Istentől való (örök) élet megnyerésének – a hitre jutásnak – a módja és forrása a hirdetett ige meghallása által valósul meg. A Jn 5,24–25. versei szemléletesen tárják elénk, ahogyan az ige meghallása a felülről való életet teremti az ígét hallgató, addig szellemi halálban lévő emberben. Jézus mondja: „Bizony, bizony, mondom nektek, aki hallja az én ígémet, és hisz abban, aki elküldött engem, annak örök élete van, sőt ítéletre sem megy, hanem az átment a halálból az életbe. Bizony, bizony, mondom nektek, hogy eljön az óra, és az most van, amikor a halottak hallják az Isten Fiának hangját, és akik meghallották, élnek.” E Jézus Krisztus ajkáról elhangzott szavak alapján a Szent Szellem ihletése által megszólaló ige végzi el az életre jutást. Amikor a hallgató

az ige világosságában (az ige hallgatása közben) felismeri, hogy ő a szellemi halál állapotában van, maga ez a felismerés azt igazolja, hogy immár nem halott, hanem átment a halálból az életbe, hiszen már hall: meghallotta az Isten szavát. Egy nagy élményt jelentő eseményre emlékezem ezzel kapcsolatosan. Elmondom, hogy szemléletessé vájon előttünk az ige életet teremtő hatalma. Hívó szülők gyermekei voltak együtt egy konferencián mintegy 120-an. Az újjászületésről tartottam előadást. Ezzel kapcsolatosan azt fejtegettem, hogy mi jellemzi azt az embert, aki ismeri a Bibliát, hiszen csecsemőkora óta tanították neki. Ezért tudja, hogy mi a rossz, a bűn, mi a jó, az Isten szerint helyes, mégis szellemileg még halott. Az jellemzi, hogy bár tudja, hogy bűnt tett, de nem érez fájdalmat (bűnbánatot), ha vétkezett. Inkább kajánul örül, ha sikerült eltitkolnia vagy „kibeszélnie” a bűnét. Nem jelent számára lelki örömet Isten közelsége vagy Jézus bűnbocsánata. Érzéketlen e lelki értékek iránt, hiszen a halottnak nem működnek az érzékszervei. Csodálkozva és értetlenül nézi, amikor hívó emberek a bűnbocsánat örömeiben ujjonganak. Vágyakozik is ilyenre, de elérhetetlennek tűnik számára. Az igehirdetésem közben szónoki kérdésként vettem fel: „Van-e itt ma valaki, aki most felismerte, hogy (bár ismeri a Bibliát) ő még lelkileg halott, még nem született újjá?” Nem kértem jelentkezést. Éppen ezért meglepetésként hatott, hogy egy 18 év körüli lány felállt, sőt könnyek is kicsordultak a szeméből. Nagy hatást gyakorolt ránk. Abbahagytam a beszédet, és a leány felé fordulva megkérdeztem: „Te most azt láttad meg, hogy szellemileg még halott állapotban vagy?” „Igen!” – mondta a könnyeivel küszködve. Nagy és mély csend ült a teremre. Érzékelhető volt a Szent Szellem jelenléte. Akkor egy belső készletésre feltettem a kérdést: „Van-e még valaki más is, aki ma ugyanerre a felismerésre jutott?” Hatalmas meglepetésemre 41-en álltak fel. Akkor a Szent Szellem eszembe juttatta a Jn 5,25. versét: „*Eljön az óra, és az most van, amikor a halottak hallják az Isten Fiának hangját, és akik meghallották, immár élnek.*” Azt kérdeztem az álló 41 fiattól: „Ti megláttátok és felismertétek ma, hogy szellemileg még halottak vagytok?” „Igen!” – volt a tömeges válasz. „Akkor most én – Isten ígéje alapján – hirdetem néktek, hogy immár éltek! Ennek a felülről való életnek az első jele éppen az, hogy felismertétek a halálban lévő állapototokat!”

Csodálatos, drámai és mennyei ihletésű pillanatok voltak azok akkor Jánoshalmán, ahol ez történt. Külön terembe vonultunk a 41 fiattal. Beszélgettünk és egyenként hálát adtunk a felülről való életért. Igazolódott a Szent Szellem által megszólaló ige hatalma. A Szent Szellem bűnbánatot, bűnbocsánatot és felülről való életet teremtett az ige által. Ez az igehirdetés feladata. Ugyanez történik akkor is, amikor talán nagy tömeg hallgatja az

igét, de csak egyetlen – ott ülő – embert érint személy szerint a hirdetett ige. Ez esetben talán nem válik nyilvánossá ott és azonnal az ige hatása, de annak az egy embernek a szívében elvégzi Isten a bűnt megítélő és a bűnt felszabadító munkáját. Ézsaiás próféta írja: „*Ilyen lesz az én ígém, amely a számból kijön: nem tér vissza hozzám üresen, hanem elvégzi, amit akarok, eléri célját, amiért küldtem.*” (Ézs 65,11)

Az igehirdetés tehát a Bibliában megörökített Isten szavának a Szent Szellem által történt megértése, üzenetének alkalmazása és ugyancsak a Szent Szellem által történő tanítása, magyarázata, hirdetése. Az ige olyan, mint a csíráképes mag. Száraz kis magocska, de bele van kódolva, hogy megfelelő körülmények között életre támad, és kinő belőle egy élő növény, amely gyümölcsöt is terem. Az ige is, ha halló fülekre és befogadásra kész szívre talál, életet teremt.

Az igehirdetés és Jézus Krisztus

Jézus Krisztus a bemenése és a megkísértetése után „*elhagyta Názáretet, elment és letelepedett a tengerparti Kapernaumban... Ettől fogva kezdte Jézus hirdetni: Térjetekek meg, mert elközelített a mennyek országa!*” (Mt 4,13-17) Három évig tartó programja volt ez Jézusnak. Márk írja le, hogy egy hajnali szürkületkor arra ébredtek a tanítványok, hogy Jézus eltűnt. Jézus ugyanis éjjel otthagyta őket, mert „*elment egy lakatlan helyre imádkozni.*” Amikor megtalálták, így szóltak hozzá: „*Mindenki téged keres!*” Ő így válaszolt: „*Menjünk máshova, a szomszédos helységekre, hogy ott is hirdessem az igét, mert azért jöttem!*” (Mk 1,35-38) Jézus messiási és mindennapi programja volt tehát az Isten országáról szóló evangélium hirdetése. Betegeket is gyógyított, ördögöket is kiűzött a megkötözött és megszállott emberekből, a fő tevékenysége azonban az Isten országának hirdetése volt. Minden más tevékenysége azt szolgálta, hogy az ő Isten voltát, a szeretetét és hatalmát hitelesítse, és így nagy tekintéllyel ruházza fel az általa hirdetett igét, és a hirdetett ige elfogadására készítse az embereket. Jézus legfőbb küldetésének az ige hirdetését

tekintette.

Jézus igehirdetésének jellemzője volt, hogy a Szent Szellem ereje és hatalma sugárzott a szavaiból. János apostol leírja, hogy a főpapok szolgákat küldtek azért, hogy fogják el Jézust. Amikor ezek a szolgák üres kézzel tértek vissza, azt kérdezték a főpapok: *„Miért nem hoztátok ide? A szolgák így feleltek: Ember még így soha nem beszélt, ahogyan ő.”* (Jn 7,45–46) A Jézus igehirdetéséből sugárzó szellemi erő meghátrálásra készítette még az ellenségeit is. Jézus Krisztus az Isten Fiához méltó teljes tudatossággal hirdette az Atya üzenetét. Ezt mondta: *„A Lélek az, aki életre kelt, a test nem használ semmit: azok a beszédek, amelyeket én mondtam nektek: Lélek és élet.”* (Jn 6,63) A mi hitben való bizonyosságunkat is erősíti Jézus Krisztusnak ez a határozott tudatossága. Nem bizonytalan véleményről vagy vitatható igazságról van szó, hanem Jézus élénk állva bemutatkozik: *„Én vagyok az élő kenyér, amely a menyeből szállt alá, ha valaki eszik ebből a kenyérből, élni fog örökké!”* (Jn 6,51) A kenyér pedig az ő teste, vére, amelyet az igében (és az úrvacsorában is) veszünk magunkhoz.

Jézus az igehallgatás fontosságáról és felelősségéről is szólt. Ezt mondta: *„Ha valaki hallja az én beszédeimet, és nem tartja meg azokat, én nem ítélem el azt, mert nem azért jöttem, hogy elítéljem a világot, hanem azért, hogy megmentsem. Aki elvet engem és nem fogadja el az én beszédeimet, annak van ítélő bírója: az az ige, amelyet szóltam, az ítéli el őt az utolsó napon.”* (Jn 12,47–48) Nagy jelentőségű kijelentés ez. A Szent Szellem által megszólaló ige vagy életet teremt a szívünk termékeny talajában, vagy – elutasítás esetén – vádoló hatalomként kell majd találkoznunk az elutasított igével.

Jézus a feltámadása után azt mondta tanítványainak: *„Ahogyan engem elküldött az Atya, én is elküldelek titeket.”* (Jn 20,21) *„Menjete el szerte az egész világba, hirdessétek az evangéliumot minden teremtménynek!”* (Mk 16,15) *„Menjete el tehát, tegyete tanítvánnyá minden népet, tanítva őket, hogy megtartsák mindazt, amit én parancsoltam néktek.”* (Mt 28,19–20) Az ige hirdetése tehát Jézus

legkiemeltebb parancsa és akarata a mindenkori tanítványai és követői számára.

Jézus Krisztust úgy mutatja be a Szentírás, hogy ő maga a testet öltött Ige. János apostol így tesz bizonyosságot erről: *„Az Ige testté lett, közöttünk lakott, és láttuk az ő dicsőségét, mint az Atya egyszülöttjének dicsőségét, telve kegyelemmel és igazsággal.”* (Jn 1,14) Amikor tehát valaki hittel hallgatja és befogadja az igét, ezáltal Jézus Krisztust fogadja be, Jézus Krisztus ölt testet benne.

Az igehirdetés és Pál apostol

Az apostolok között a leggyőzelmesebb igehirdető Pál apostol volt. Isten kiválasztotta őt arra, hogy kijelentse számára, és meghirdesse általa a kegyelem evangéliumát, *„amely el volt rejtve öröktől fogva Istenben, mindenképpen te remtőjében”* (Ef 3,9). Pált, a konokul kemény farizeust választotta ki Isten arra, hogy megnyissa általa a kegyelem kapuját minden ember felé, áttörve a törvény és a zsidóság kiválasztottságának addig zárt korlátait. Pál a kegyelem evangéliumának győzelmes hirdetőjeként végezte, és a leveleiben kiemelkedő hangsúllyal erősítette az igehirdetés jelentőségét. A korinthusiaknak írja: *„Én erőtlenség, féltelenség és nagy rettegés között jelentem meg nálatok. Beszédek és igehirdetésem sem az emberi bölcsesség megejtő szavaival hangzott hozzátok, hanem a Lélek bizonyító erejével, hogy hitetek ne emberek bölcsességén, hanem Isten erején nyugodjék.”* (1Kor 2,3–5) A hang, a szavak embertől valók voltak, de az üzenet, a mondanivaló Istentől és Istenből valók voltak a Szent Szellem által. Ez a hatékony igehirdetés titka. Ember is tud szép és bölcs beszéddel hatni, jó szónoki képességgel, ügyes fogalmazással, okos mondanivalóval szórakoztatni, komoly sikereket és elismerést is elérni. Bűniseretre, bűnbánatra vezetni és Jézus Krisztus által új életet teremteni azonban csak a Szent Szellem által megszólaló ige képes. Amint az apostol írja: *„A világ a saját bölcsessége útján nem ismerte meg az Istent, tetszett az Istennek, hogy az igehirdetés bolondsága által üdvözítse a hívőket... A zsidók jelt kívánnak, a görögök pedig bölcsességet keresnek, mi a megfeszített Krisztust hirdetjük... [aki] maguknak az elhívottaknak – zsidóknak és görögöknek egyaránt – az Istennek ereje, és az Isten bölcsessége.”* (1Kor 1,21–24)

Pál apostol igénye és gyakorlata szerint az igehirdetés legfontosabb tartalma és elmaradhatatlan fő üzenete mindig a megfeszített Krisztus legyen és róla szóljon. Eszerint a Biblia bármely könyvből és szövegéből veszed az igehirdetésed alapigéjét, az igehirdetésben juss el az egyetlen jó és tökéletes megoldáshoz, a megfeszített Jézus Krisztushoz. És ezt ne a magad okos ügyessége szerint tedd, hanem a Szent Szellem bölcsessége vezessen, és az ő ereje által szóljon általad a Krisztusban megoldást nyújtó

evangélium.

Tanulságos, hogy mit ír Pál, amikor az utolsó levelét írja kedves lelki gyermekének és legkiválóbb munkatársának, Timóteusnak. Az igehirdetés mindennél fontosabb feladatára hívja fel a figyelmét: *„Kérve kérlek az Isten és a Krisztus színe előtt, aki ítélni fog élőket és holtakat, az ő eljövételére és országára kérlek: Hirdesd az igét, állj elő vele, akár alkalmas, akár alkalmatlan az idő, ints, feddj, buzdíts teljes türelemmel és tanítással!”* Pál ebben a mondatban arra mutat rá, hogy az igehirdetés által Isten végzi az intés, a feddés, a buzdítás, a tanítás szolgálatát. Az igehirdetés bűnbánatot gerjeszt, aztán a bocsánat üzenetét közli, majd a szabadítás erejével tölt be. Az ige készítet a szolgálatokra, rávezet a szent és áldott élet útjára. A Lélek által megszólaló ige életet teremt, növekedésre vezet, vigasztalást nyújt, életprogramot ad, sokszor elvégzi a lelkipozás szolgálatát is. Nem pótolja a személyes kapcsolatokat, a kis csoportos közösségeket, de témát ad a házi közösségeknek. Az első (jeruzsálemi) gyülekezet tagjairól azt olvassuk, hogy *„egy szívvel, egy lélekkel voltak a templomban [meghallgatták az apostolok igehirdetését], és amikor házanként megtörték a kenyeret, örömmel és tiszta szívvel részesültek az ételben”,* gyakorolták kis csoportokban az egymással való közösséget (ApCsel 2,46).

Összegzés

Úgy gondolom, hogy az elmondottakkal sikerült meggyőzőn minden olvasót az igehirdetés kiemelkedő fontosságáról. Hitéletünk legfontosabb területe az igehirdetés. Úgy is, hogy hirdetjük, és úgy is, hogy hallgatjuk az igét. Ilyenkor Isten önmagát adja nekünk az igében. Sőt e területre tartozik a naponkénti igeolvasásunk és az igetanulmányozásunk is, amikor kettesben vagyunk Istennel, és így vesszük kezünkbe a Bibliát. Azzal a szomjúsággal tesszük ezt, hogy ő maga – szerető *Édesatyánk* és a mi Urunk, *Jézus Krisztus* – lép ki a fekete betűkből, és szól hozzánk.

Az elmondottakból következik, mégis leírom azt a néhány jellemzőt, amelyek az igehirdetésnél természetes „követelmények”: 1. Az igehirdetés egy felolvasott igeszakaszra épül, annak magyarázatát, üzenetét mondja el. (Igei alapszöveg nélkül is lehet bibliai, hitbéli témákról beszélni, de az nem igehirdetés, hanem az adott témában tartott előadás.) 2. Az igehirdetés alázatosan átveszi a felolvasott szöveg logikáját, tanítását és üzenetét, és azt továbbítja. Nem igehirdetés az, amelyben a szónok kiemel egy témát, egy mondatot, és otthagya a bibliai szöveget a kiemelt témáról tart (a felolvasott szövegtől független) előadást. 3. Az igehirdetés figyelembe veszi a felolvasott szöveg szövegkörnyezetét, a szövegben szereplő kort, a szereplőket, esetleg a történelmi háttérrel. Mondanivalója

a felolvasott igei szövegre épül, ahhoz kötődik. 4. Az igehirdető szolgálatában a prófétálás karizmája által válik Istentől való üzenetté az ige. *„Aki prófétál, emberekhez szól, és ezzel épít, bátorít, vigasztal”* – írja Pál apostol (1Kor 14,3). Pál apostol ezt a karizmat tekinti a legfontosabb és kívánatos lelki ajándéknak.

Az ige hirdetésén kívül sok más tevékenységet is folytat és szolgálatot végez a keresztény egyház és a gyülekezet minden tagja. Szent felelősséggel élünk a szertartásokkal, buzgón gyakoroljuk az imádkozást, felszabadult szívvel dicsőítjük Istent az énekek által, részt veszünk jótékony-sági, karitatív tevékenységekben stb. A hitéletünk alapvető szükséglete mégis az, hogy naponként táplálkozzunk az igével, úgy is, hogy hirdetjük, úgy is, hogy hallgatjuk, úgy is, hogy olvassuk. A Szent Szellem készítet, vagy a vállalt szolgálatunk kötelez is arra, hogy másoknak is hirdessük, mondjuk el az ige életet teremtő üzenetét. A keresztény egyház a testet öltött ige egyháza, az igében és az ige által fakasztja fel a Szent Szellem az élő vizek forrását, amelyből merítve meggyógyul a beteg, életre kél a halott, és vigasztalást nyer a gyászoló ember.

Hálás szívvel magasztaljuk Istent, hogy nem maradt rejtve, hanem elhívott embereket, akik által kijelentette magát, és általuk szól minden emberhez. Megparancsolta elhívott szolgálóinak, hogy írásban örökítsék meg a szavait és akaratát. Gondoskodott arról is, hogy a Szentírás a kezünkben legyen, és minden ember a maga nyelvén olvashassa az Isten szavát. Még jobban kinyitotta Isten a szívét számunkra, amikor Fiában, Jézus Krisztusban testet öltött az ige és valóságos emberként jött el közénk. Jézus Krisztus kereszthalála és váltsága arra is kaput nyitott, hogy a bűnörökség terhét hordozó testünk az Atya és a Fiú által küldött Szent Szellem templomává legyen. A Szent Szellem pedig *„elvezérel minden igazságra”,* megdicsőíti bennünk a Fiút. A Szent Szellem segítségével megölkölhetjük a test cselekedeteit, Jézus Krisztus pedig a folyamatosan hallott és hirdetett ige által testet ölt, kiabrázolódik bennünk.